νιωδῶς δὲ δάκνει ὁ κύων καὶ κατειλημμένος ὑπὸ τῆς λύσσης, ὄχι ὅμως καὶ διαρκῶς· ἔχει καὶ στιγμὰς ἡσυχίας. Τέλος καταλαμβάνεται ὑπὸ κοπώσεως, αἱ παραφοραὶ γίνονται σπανιώτεραι, ἐπέρχεται ἡ παραλυσία καὶ οὕτω θνήσκει.

Ἐνίοτε ἡ νόσος διατρέχει διὰ τῶν συμπτωμάτων τῆς πρώτης περιόδου τῆς μελαγχολικῆς, ἥτις ἀπολήγει εἰς τὴν παραλυτικὴν καὶ τὸν θάνατον, χωρὶς νὰ φανῶσι φαινόμενα μανίας.

Πλανῶνται οἱ νομίζοντες ὅτι ὁ λυσσῶν κύων φοβεῖται τὸ ὕδωρ ἢ ὅτι τεκμήριον τῆς λύσσης εἶνε ὁ περὶ τὸ στόμα ἀφρός, πλανῶνται ἐπίσης καὶ οἱ νομίζοντες ὅτι τὰ ζῶα εἶνε μᾶλλον ἐπιρρεπῆ εἰς τὴν λύσσαν κατὰ τὸ θέρος ἢ κατὰ τὸν χειμῶνα.

Πάντες οἱ ἁρμόδιοι ν' ἀποφανθῶσι περὶ τοιούτων πραγμάτων ὁμοφώνως λέγουσιν, ὅτι δὲν ὑπάρχει θεραπεία κατὰ τῆς λύσσης. Δὲν εὑρέθη ἀκόμη τὸ μέσον, δι' οὗ νὰ καταπολεμηθῇ ἡ φοβερὰ αὕτη πληγή. Πάντα τὰ πρὸς τοῦτο προταθέντα μέσα ἀπέτυχον, ἂν δὲ τυχόν τινα ἐξ αὐτῶν ἐφάνη ὅτι ἐπέδρασαν αἰσίως, τοῦτο προῆλθεν ἴσως διότι ὁ λυσσογόνος ἰὸς δὲν εἶχεν ἀκόμη εἰσχωρήσει εἰς τὸν ὀργανισμόν.

Τὸ κυριώτατον πάντων ἀμέσως μετὰ τὸ δῆγμα εἶνε ἡ καυτηρίασις, καυτηρίασις ὅμως ἄμεσος καὶ βαθεῖα διὰ πεπυρακτωμένου σιδήρου.[1]

Ἂν ἐκ πείρας δὲν εἴχομεν διδαχθῇ πόσον πρέπει τις νὰ διστάζῃ πρὸ τοῦ ἀποφανθῇ ὁριστικῶς περὶ παντὸς ἀφορῶντος εἰς τὴν ἰατρικήν, ἠθέλομεν ἴσως εἴπει, ὅτι εὑρέθη ἡ θεραπεία τῆς λύσσης. Τοῦτο τοὐλάχιστον ἀριδήλως ἐξάγεται ἐκ τῆς ἐπιστολῆς, ἣν ἀπηύθυνε πρὸς τὸν Δρ. Γοῦβλερ, καθηγητὴν τῆς θεραπευτικῆς ἐν Παρισίοις, ὁ Δρ. Grzymala (ἐκ Κρίβε Ὄζερο ἐν Ποδολίᾳ). «Ἐλάβομεν, λέγει ὁ καθηγ. Γοῦβλερ ἐν τῇ ἐφημερίδι τῆς θεραπευτικῆς, παρ' ἑνὸς τῶν ἀξιοτίμων καὶ διακεκριμένων ἡμῶν συναδέλφων, τοῦ Δρ. Grzymala, ἐπιστολήν, ἣν, ἕνεκα τοῦ γνωστοῦ ἡμῖν χαρακτῆρος τοῦ ἐπιστέλλοντος, νομίζομεν ἀξίαν πάσης προσοχῆς».

Τὸ θεραπευτικὸν μέσον, ὅπερ ὁ Δρ. Grzymala συνιστᾷ, εἶνε φυτόν τι ἐπισημονικῶς καλούμενον ἀκανθῶδες Ξάνθιον (Xanthium spinosum), ὅπερ ἐν τῇ μεσημβρινῇ Γαλλίᾳ, ἄφθονον δὲ εὑρίσκεται ἐν Ποδολίᾳ.[2] «Ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν, γράφει ὁ Κ. Grzymala, ἐπιτυχῶς κάμνω χρῆσιν τοῦ φυτοῦ τούτου· οὐδὲ ἅπαξ ἀπέτυχον, ἂν καὶ ἑκατοντάκις τοὐλάχιστον τὸ μετεχειρίσθην καὶ ἐπὶ ἀνθρώπων καὶ ἐπὶ ζώων δηχθέντων ὑπὸ κυνῶν ἢ ὑπὸ λύκων λυσσώντων».....

Ὁποῖα τώρα εἶνε τὰ φυσιολογικὰ ἀποτελέσματα τοῦ *ξάνθιου*; Εἶνε ἱδρωτικόν, σιελαγωγόν, καὶ ὀλίγον διουρητικόν, οὗ ὅμως ἡ ἐπενέργεια εἶνε πολὺ πλέον ἰσχυρὰ ἢ ἡ τοῦ Ἰαβοράνδου. Τὸ φάρμακον τοῦτο εἴς τινας μὲν προκαλεῖ ἱδρῶτα, εἰς ἄλλους δὲ σίελον· ἡ θερμοκρασία τοῦ σώματος ὑψοῦται ὀλίγον καὶ ταχύνεται συνήθως ἡ κυκλοφορία.

Τὸ *ξάνθιον* δίδει ὁ ῥηθεὶς ἰατρὸς εἰς κόνιν, τρεῖς δόσεις ἐξ 60 ὑφεκατογράμμων καθ' ἑκάστην διὰ τοὺς ἐφήβους ἐπὶ τρεῖς ἑβδομάδας. Εἰς τὰ παιδία τὰ μικρότερα τῶν δώδεκα ἐτῶν δίδει τὸ ἥμισυ τῆς δόσεως ταύτης. Οὐδεμίαν δὲ ποιεῖται χρῆσιν τῆς καυτηριάσεως.

Πρὸ ἐτῶν δώδεκα κύων τις ἀνήκων εἰς τὸν κ. Grzymala, καταληφθεὶς ὑπὸ λύσσης ἔδηξεν ἕνα βοῦν, ἕνα χοῖρον, ἕνα κύνα, ἕνα αἴλουρον καὶ ἕνα ἡμερωμένον γέρανον. Ὁ βοῦς, ὁ χοῖρος καὶ ὁ κύων ἰάθησαν ἐντελῶς διὰ τοῦ ξανθίου. Ὁ γέρανος καὶ ὁ αἴλουρος ἀφεθέντες ἄνευ ἰατρικῆς βοηθείας ἀπέθανον ἐκ λύσσης ὁ μὲν τρεῖς, ὁ δὲ ἕνδεκα ἡμέρας μετὰ τὸ δῆγμα. Κατὰ τὸν Κριμαϊκὸν πόλεμον δώδεκα πρόσωπα ἀνήκοντα εἰς τὴν αὐτὴν οἰκογένειαν ἐδήχθησαν ὑπὸ λυσσῶντος λύκου. Ἐξ ἐκ τῶν προσώπων τούτων, εἰσελθόντα εἰς τὸ νοσοκομεῖον τῆς Ὀλσούκας (ἐν Ποδολίᾳ) καὶ τυχόντα τῆς θεραπείας τοῦ Δρ. Grzymala ἰάθησαν, τὰ ἄλλα ἓξ ὑποστάντα τὴν διὰ καυτηριάσεως, διὰ καυθαρίδων κλ. θεραπείαν ἀπέθανον μετ' ὀλίγας ἡμέρας.

Πολλὰ καὶ ἄλλα παραδείγματα τοιαῦτα ἀνθρώπων καὶ ζώων πάσης ἡλικίας ἀναφέρει ὁ ῥηθεὶς ἰατρός, καθ' ἃ πάντα ἐπέτυχε τὸ *ξάνθιον*. Εἰς τὰ μεγάλα ζῶα ἡ δόσις πρέπει ν' αὐξάνηται μέχρις 96 γραμμ., ἤτοι 3 οὐγκιῶν καθ' ἑκάστην ἐπὶ τέσσαρας ἑβδομάδας.

Βεβαίως ὁ ἀξιότιμος ἰατρὸς ἀναφέρει γεγονότα καὶ δύναται, ὡς ὁ ἴδιος γράφει, νὰ ἐπιβεβαιώσῃ πολλαχῶς τοὺς λόγους του. Ὑπολείπεται ὅμως νὰ γείνῃ γνωστόν, ἂν τὸ *ξάνθιον* θὰ εἶνε τελεσφόρον εἰς ἄλλας χώρας πλὴν τῆς Ποδολίας. Εὐχόμεθα τὸ ταχύτερον νὰ ἐρευνηθῇ τὸ πρᾶγμα καὶ ν' ἀποδειχθῇ, ὅτι ὄντως εἰς τοὺς καθ' ἡμᾶς χρόνους καὶ τοῦτο ἀκόμη ἐπετεύχθη, ἡ θεραπεία τῆς λύσσης. ***

Ἐρωτηθείς ποτε Ἀμερικανός τις πρόεδρος, ὁποῖον εἶνε τὸ οἰκόσημόν του, ἐνεθυμήθη ὅτι ἐχρημάτισε ξυλοκόπος ἐν τῇ νεότητί του καὶ ἀπεκρίθη ἀμέσως· «δύο γυμνοὶ βραχίονες.»

---

1. Συνειθίζουσι παρ' ἡμῖν νὰ φονεύωσι παρευθὺς πάντα κύνα, ὅστις ἤθελε δήξει τινά, πρὸ πάντων ἐν ὥρᾳ θέρους. Ὁ δάκνων κύων πρέπει νὰ περιορίζεται ἐν τόπῳ ἀσφαλεῖ καὶ ἀκινδύνῳ, μέχρις οὗ βεβαιωθῇ, ἂν εἶνε λυσσαλέος ἢ ὄχι, καὶ ἔπειτα νὰ φονεύεται. Παρετηρήθη, ὅτι πολλοὶ δηχθέντες ὑπὸ κυνὸς οὐχὶ λυσσῶντος, ἀλλ' εὐθὺς μετὰ τὸ δῆγμα φονευθέντος, ὑπέστησαν διὰ πολὺν χρόνον δεινὴν ἀγωνίαν, φανταζόμενοι ἑαυτοὺς ἀπειλουμένους ὑπὸ λύσσης. Καὶ ὁ ἰατρὸς δὲ πολὺ δραστηριώτερον καὶ προσεκτικώτερον θεραπεύει τὸν δηχθέντα, ἅμα ἐξετάσας τὸν κύνα πεισθῇ ἢ καὶ μόνον ὑποπτεύσῃ, ὅτι πρόκειται περὶ λύσσης.

2. Τὸ φυτὸν τοῦτο, καθὼς ἐν τῇ Ἀληθείᾳ (φύλλ. τῆς 3 Μαΐου 18 6) ἔγραψεν ὁ καθηγητὴς τῆς Βοτανικῆς κ. Ὀρφανίδης, σπάνιον εἰς ἄλλα τῆς Ἑλλάδος μέρη, εἶνε κοινότατον περὶ τὰς Ἀθήνας καὶ ἐν Πελοποννήσῳ, ὅπου καλεῖται «Χ ρ υ σ ά γ κ α θ ο ν».

ΑΘΗΝΗΣΙ.—ΤΥΠΟΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΣ, ΟΔΟΣ ΠΑΤΗΣΙΩΝ, 4.

ξεν ἕν τινι εὐκαιρίᾳ εἰς τοὺς συμμαθητάς του ὅτι ὠφελήθη ἐκ τῆς συνδιαλέξεως ταύτης.

Ἡ ἀνταλλαγή.

Ἦτον ἡ ἡμέρα τῆς πανηγύρεως καὶ ὁ καιρὸς τῶν παύσεων. Ὁ Ἰωάννης, μὲ τὰ θυλάκια πλήρη βώλων, ἐξήρχετο τῆς οἰκίας, ζητῶν τινὰ νὰ παίξῃ. Ἀπήντησε τὸν Πέτρον, ὁ ὁποῖος ἐγύριζε τὴν σβοῦράν του. Ὁ Ἰωάννης τῷ προσφέρει βώλους διὰ νὰ λάβῃ τὴν σβοῦράν του. Ἀλλ' ὁ Πέτρος προτιμᾷ νὰ μὴν τὴν ἀλλάξῃ διότι ἔχει μόνον μίαν. Ὁ Ἰωάννης τῷ προσέφερε διαδυχικῶς δέκα, δέκα πέντε, εἴκοσι βώλους, ἀλλ' εἰς μάτην. Ὁ Παῦλος, ὅστις ἔφθασε τὴν στιγμὴν ἐκείνην, τὸν ἤκουσε· καὶ ἐπειδὴ ἔχει τρεῖς σβούρας ὄχι ὅμως καὶ βώλους, δέχεται τὴν ἀλλαγήν, καὶ οἱ τρεῖς φίλοι προσπαθοῦσι τὶς αὐτῶν νὰ γυρίσῃ κάλλιον τὴν σβοῦράν του.

Ἀλλὰ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ παίξῃ τις ἡσύχως τὴν ἡμέραν ἐκείνην· διότι κάθε στιγμὴν διήρχοντο τῆς ὁδοῦ ἄνθρωποι καὶ ἅμαξαι, καὶ μετ' ὀλίγον ὁ Ἰωάννης, ὁ Πέτρος καὶ ὁ Παῦλος ἔθεσαν τὰς σβούρας εἰς τὰ θυλάκιά των καὶ ἠκολούθησαν τὸν κόσμον μέχρι τῆς ἀγορᾶς.

Ὑπῆρχον πολλὰ πράγματα ἐκτεθειμένα. Εἰς τοὺς μὲν ἐπώλουν ὑποδήματα, εἰς τοὺς ἄλλους τσαρούχια, ἐδῶ περικνημῖδας, ἐκεῖ μαχαίρια, γλυκύσματα, βιβλία, ἐπενδύτας, πτυάρια καὶ μυρία ἄλλα πράγματα. Μακρύτερον ἦτον ἡ ἀγορὰ τῶν ζώων, καὶ ἀριστερὰ σχοινοβάται καὶ οἰνοπῶλαι, οἵτινες εἶχον στήσει ἐν ὑπαίθρῳ τὰς σκηνάς των.

Τὰ ἐκθέματα ἐνθύμισαν εἰς τὸν Παῦλον ὅ,τι περὶ καταμερισμοῦ τῆς ἐργασίας ἤκουσεν εἰς τὴν οἰκίαν των, καὶ τὸ ἐδιηγήθη εἰς τοὺς συμμαθητάς του. Ἐννόησαν πάραυτα ὅτι, ἅμα κατασκευάσῃ τις περισσότερα πράγματα τῶν ὅσων ἔχει ἀνάγκην ὁ ἴδιος, τὰ ἀνταλλάσσει μὲ πράγματα τὰ ὁποῖα δὲν ἔχει ἢ δυσκόλως παράγει· μήπως ὑπὸ τοιούτους ὅρους πρὸ ὀλίγου δὲν ἀντηλλάγησαν οἱ βῶλοι;

Ἀλλά, φεῦ! οὐδεὶς θὰ τοῖς ἔδιδεν εἰκόνας, γλυκύσματα διὰ τοὺς βώλους ἢ τὰς σβούρας των!

Διατί;

Δὲν εἶχον ἀνάγκην ἐξηγήσεως. Τί θὰ ἔκαμνεν ὁ ζαχαροπλάστης τὰ παιγνίδιά των;

— Ὦ! ἐὰν εἴχομεν χρήματα!

— Ὅταν μεγαλώσωμεν θὰ κερδίζωμεν.

— Ἀλλὰ διατί μὲ τὰ χρήματα ἀγοράζει τις ὅ,τι θέλει; λέγει ὁ Ἰωάννης.

— Ναί. διατί; ἐπανέλαβον οἱ ἄλλοι.

— Ὁ διδάσκαλος εἶναι ἐκεῖ κάτω, λέγει εἷς ἐξ αὐτῶν, ὑπάγωμεν νὰ τὸν ἐρωτήσωμεν.

Καὶ ἔτρεξαν πρὸς αὐτόν.

— Διδάσκαλε, διατί ἀγοράζει τις ὅ,τι θέλει μὲ τὰ χρήματα;

— Πρῶτον, ἀπήντησεν ὁ διδάσκαλος, δὲν ἀγοράζει τις ὅ,τι θέλει μὲ τὰ χρήματα· π. χ. πωλεῖς τὰ ὦτά σου;

— Ὦ ὄχι, ἀπήντησαν ἅπαντα μιᾷ φωνῇ.

— Καλῶς. Ἀγοράζει τις λοιπὸν ὅ,τι πωλεῖται. Καὶ διατί ὁ μαχαιροποιὸς ἐκεῖνος θέλει νὰ πωλήσῃ τὰ μαχαίριά του;

— Διὰ νὰ ἔχῃ χρήματα.

— Καὶ τί νὰ κάμνῃ τὰ χρήματα; Θὰ τὰ φάγῃ; Δοκίμασε νὰ φάγῃς τὸ τάλληρον τοῦτο.

— Δὲν θὰ φάγῃ τὰ χρήματα, ἀλλὰ θὰ ἀγοράσῃ ἄρτον καὶ κρέας, ἀπήντησεν ὁ Ἰωάννης.

— Ἢ καὶ ἐνδύματα, προσέθηκεν ὁ διδάσκαλος, ἢ θὰ πληρώσῃ τὸ ἐνοίκιόν του, ἢ θὰ ἀγοράσῃ σίδηρον, ἢ ἄλλο τι.

Πράγματι, οὐδ' αὐτὸς τὸ γνωρίζει ἀκόμη. Ἔχει πιθανῶς ἀνάγκην πολλῶν πραγμάτων, καὶ, ὅταν θὰ ἔχῃ τὰ χρήματα, θὰ σκεφθῇ τὶ χρῆσιν αὐτῶν πρέπει νὰ κάμῃ.

Πολλοὶ ἄνθρωποι ἦλθον νὰ ὁμιλήσωσι μὲ τὸν διδάσκαλον, ὁ ὁποῖος ἠναγκάσθη νὰ ἀφήσῃ τὰ παιδία. Ἀπερχόμενος δὲ τὰ προέτρεψε νὰ ὑπάγωσι τὸ ἑσπέρας εἰς τὴν οἰκίαν του μετὰ τῶν συμμαθητῶν των, διὰ νὰ ἐξακολουθήσωσι τὴν ὁμιλίαν ταύτην.

Α. Βερναρδάκης.

Ἕπεται συνέχεια.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΚΗΡΙΟΥ

Συνέχεια· ἰδὲ σελ. 498.

Φλόγες τινὲς παρουσιάζονται ὅλως ἰδιοτρόπως, ὥστε χρειάζεται πολλὴ ἐπιτηδειότης καὶ λεπτότης παρατηρήσεως ὅπως ἐννοήσωμεν εἰς ποῖον εἶδος καύσεως ἀνήκουσι.

Οὕτως ἔχω ἐδῶ μίαν κόνιν, τὴν κιτρίνην ταύτην, ἥτις εὐκολώτατα φλογίζεται, καὶ σύγκειται ἐκ μορίων κεχωρισμένων. Καλεῖται *λυκοπόδιον*, ὡς καὶ τὸ φυτὸν ἐξ οὗ ἐξάγεται, καὶ ἕκαστον τῶν μορίων τούτων ἃ βλέπετε ἀποτελεῖ ἰδιαιτέραν φλόγα καὶ ἰδιαίτερον καπνόν· ἂν ὅμως τὰ ἴδητε νὰ καίωνται, θὰ νομίσετε ὅτι τὸ ὅλον παράγει μίαν μόνην φλόγα. Ἂς ἀνάψωμεν ὀλίγην ποσότητα, διὰ νὰ ἴδητε τὸ ἀποτέλεσμα. Εἴδετε· εἴχομεν μίαν καὶ μόνην φλόγα, ὡς ἐφαίνετο· ἠκούσατε ὅμως καὶ κρότους, οἵτινες σᾶς ἀπεδείκνυον ὅτι ἡ καῦσις δὲν ἦτον οὔτε συνεχὴς οὔτε κανονική. Τὴν σκόνιν αὐτὴν μεταχειρίζονται εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν πυροτεχνημάτων, καὶ εἰς τὸ θέατρον ὅταν θέλωσι νὰ μιμηθῶσι τὴν ἀστραπήν, καὶ ἡ μίμησις εἶναι πολὺ ἐπιτυχής. (*Ὁ καθηγητὴς ἐπαναλαμβάνει δὶς τὸ πείραμα, φυσῶν τὸ λυκοπόδιον διὰ καλάμου σωλῆνος εἰς τὴν φλόγα λύχνου οἰνοπνεύματος.*) Τὸ εἶδος τοῦτο τῆς καύσεως δὲν εἶναι τὸ ἴδιον ὡς τὸ τῶν ῥινισμάτων, εἰς ἃ θὰ ἐπανέλθωμεν.

Ἂν λάβωμεν κηρίον καὶ ἐξετάσωμεν τὸ μέρος τῆς φλογὸς τὸ φαινόμενον ὡς λαμπρότερον, εὑρίσκομεν τὰ μικρὰ ἐκεῖνα μελανὰ μόρια, τὰ ὁ-